

Pressiteade

Luxembourg, 10. mai 2022

Tulevik on akutootmise päralt: ELi audiitorid uurisid Euroopa püüdlusi saada juhtivaks akutootjaks maailmas

Euroopa Kontrollikoda käivitab auditi, selgitamaks välja, kas Euroopa Komisjon on olnud tulemuslik ülemaailmselt konkurentsivõimelise ja kestliku akude väärtusahela arendamisel ELis ning kas liikmesriikides toetatud projektid maksimeerisid ELi rahastamise mõju. Audit tehakse ajal, mil prognooside kohaselt peaks Euroopa akude tootmine aastaks 2025 kiirelt kasvama ja EList saama Hiina järel suuruselt teine akutootja maailmas. Audiitorid märgivad täna avaldatavas auditituvustuses, et kestliku akude tootmise suurendamine ELis mitte ainult ei hõlbusta ELi üleminekut puhtale energiale, vaid on oluline ka ELi autotööstuse konkurentsivõime jaoks ja vähendab sõltuvust välismaistest akude tarnijatest. EL seisab ka silmitsi olulise ülesandega, milleks on tooraine turvalisuse tagamine.

„Akud on väga tähtsad Euroopa kui olulise tööstusvaldkonna ja puhtale energiale ülemineku eestvedaja rolli ning strateegilise autonoomia seisukohast,“ ütles auditit juhtima hakkav kontrollikoja liige Annemie Turtelboom. „Hindame, kas ELi tegevus edendab akude tootmise buumi Euroopas ning aitab kaasa konkurentsivõimelisele ja kestlikule väärtusahelale.“

Selleks et saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus, on komisjon seadnud akude kestliku edasiarendamise ja tootmise Euroopa jaoks strateegiliseks kohustuseks ning eraldanud sellele valdkonnale viimastel aastatel märkimisväärseid rahalisi vahendeid, ning tõenäoliselt jätkub see ka tulevikus. Prognooside kohaselt suureneb Euroopa akude tootmine 2025. aastaks 2020. aastaga võrreldes peaaegu kümme korda, st 44 GWh-lt (6% ülemaailmsest võimsusest) 400 GWh-le, mis hõlmab 800 000 töökohta ja mille majandustegevuse maht on ligikaudu 250 miljardit eurot aastas. Et säilitada selline kiire kasv, mis on peamiselt tingitud suurenenud nõudlusest elektrisõidukite järele, peab EL tagama stabiilse juurdepääsu toorainetele. Kriitilise tähtsusega materjale, nagu liitium, koobalt ja nikkel, ei toodeta ELis siiski piisavas koguses, et katta eeldatavat nõudluse suurenemist tulevikus, ning Ukraina sõja tõttu veelgi suurema nappuse oht mõjutab negatiivselt ka ELi akude tootmist ja strateegilist autonoomiat.

Komisjon on püüdnud nende riskidega tegeleda, keskendudes kestlikule hankimisele, tarneallikate mitmekesistamisele ja vastupidavatele väärtusahelatele. Esialgset hinnangud näitavad, et ELi eelarvest anti aastatel 2014–2020 akudega seotud projektidele toetusi vähemalt 1,25 miljardi euro

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja auditituvustuse põhisõnumid; auditituvustus on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ulatuses ja laenu tagatistena veel 500 miljonit eurot. ELi teadusuuringute ja innovatsiooni juhtprogrammist „Euroopa horisont“ on aastateks 2021–2027 selles valdkonnas eraldatud 925 miljonit eurot ning akude tootmisega seotud vahe-eesmärgid ja sihtväärtused kuuluvad ka mõne riigi taaste- ja vastupidavuskavva.

Audiitorid uurivad komisjoni strateegiat ja eesmärke seoses ELi akude väärtusahelaga ning kontrollivad nende kooskõla ELi laiemate kliimaneutraalsuse ja kestliku liikuvuse strateegiatega. Samuti uuritakse, kas komisjon on valinud piisavad ja tõhusad vahendid, et sekkuda peamiselt tööstuse juhitud sektorisse, kuidas komisjon eraldas sektorile ELi rahalisi vahendeid aastatel 2014–2020 ning milliseid tulemusi on seni saavutatud. Lisaks külastavad audiitorid Saksamaad, Hispaaniat, Prantsusmaad, Poolat, Rootsit (riigid, kus rakendatakse akudega seotud projekte, millele eraldatakse suurim osa ELi vahenditest) ja Portugali (riik, kus on suurimad teadaolevad liitiumivarud Euroopas).

Selgitav taustteave

2018. aastal asus ELis ainult ligikaudu 3% liitiumioonakude elementide (mis on praegu elektriautode puhul moodsa tehnika viimane sõna) ülemaailmsest tootmisvõimsusest. Võrdluseks võib tuua, et umbes 66% asus Hiinas ning 20% Lõuna-Koreas, Jaapanis ja teistes Aasia riikides. Akude väärtusahel koosneb mitmest etapist: alates tooraine kaevandamisest ja töötlemisest kuni akuelementide tootmise ja monteerimiseni ning akude ringlussevõtu või otstarbe muutmiseni. 2018. aastal avaldas komisjon akusid käsitleva strateegilise tegevuskava, milles sätestati meetmed akude väärtusahela ehitamise toetamiseks Euroopas. 2020. aastal tegi komisjon ettepaneku asendada ELi 2006. aasta direktiiv patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete kohta (mis on endiselt ainus täielikult sellele teemale pühendatud ELi õigusakt) määrusega, mille vastuvõtmine on praegu Euroopa Parlamendis ja nõukogus pooleli.

Auditituvustus 02/2022: „Eesmärk saada maailma suuruselt teiseks akutootjaks“ on inglise keeles kättesaadav [kontrollikoja veebisaidil](#). Auditituvustused põhinevad enne auditi algust tehtud ettevalmistaval tööil. Neid ei tuleks käsitleda auditi tähelepanekute, järelduste või soovitusena. Kõnealune aruanne peaks valmima umbes aasta pärast.

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer – e-post: damijan.fiser@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti – e-post: claudia.spiti@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois – e-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
– mobiil: (+352) 691 551 502